

Charlotte (Miranda Otto) draagt een bitter familiegeheim met zich mee.

Wonderkind filmt graag een total loss

Simon Stone is beroemd om zijn bewerkingen van toneelklassiekers, maar heeft met *The daughter* nu ook een speelfilm gemaakt. 'Film is mijn eerste liefde, die altijd door mijn aderen stroomt.'

Jos van der Burg

In juni was de in 1984 in Bazel geboren, maar in Engeland en Australië opgegroeide Simon Stone een paar weken in Amsterdam. Niet als toerist, maar als gastregisseur bij Toneelgroep Amsterdam. Een paar dagen voor de première van de theaterbewerking van Woody Allens *Husband and wives* op het Holland Festival was de regisseur nog niet gerust op de goede afloop. "Ik dacht dat we verder zouden zijn. Dat is vooral mijn schuld, want ik moet zorgen dat het concept helder is."

Na de première blijken de zorgen voor niets geweest, want critici en publiek zijn laaiend enthousiast over *Husband and wives*. 'Het spelplezier spat ervan af,' schrijft *Het Parool*. Alles wat Stone de laatste jaren aanpakt, lijkt in goud te veranderen. In Australië had hij al de reputatie van een toneelwonderkind, maar met zijn bewerking van Henrik Ibsens *De wilde eend* brak hij vijf jaar geleden ook internationaal door. De internationale tournee van dat stuk bracht hem in aanraking met Toneelgroep Amsterdam. Twee jaar geleden regisseerde hij er een goed ontvangen *Medea* (nu in reprise). De komende jaren zal hij jaarlijks een productie regisseren bij Toneelgroep Amsterdam. ("Het contract kent geen einddatum.")

Waarom zijn klassiekerbewerkingen zo succesvol zijn? "Wij leven met de mythe dat onze voorouders barbaren waren van wie wij sterk verschillen. Ik laat zien dat de personages in klassieke stukken even instinctief denken en handelen als wij. Wat dat betreft is de wereld er niet op vooruitgegaan."

Met *The daughter*, een bewerking van *De wilde eend*, maakt hij zijn speelfilmdebuut. Een logische stap, vindt hij. "Film is mijn eerste liefde, die altijd door mijn aderen stroomt. Hoe druk ik het ook heb, ik zie elke dag twee à drie uur tv of film." Als jongen keek hij obsessief tv maar na de

dood van zijn vader, Stone was toen twaalf jaar, veranderde er iets: "Ik ontdekte filmmakers die hun ziel in hun werk stoppen. Antonioni, Tarkovski en Bergman."

Het was geen liefde op het eerste gezicht. "Ik haatte hun werk toen ik het de eerste keer zag. Dat het in hun films niet om het verhaal draait, voelde ik als agressie. Ik vond het bijna pervers. Maar toen ik ze een tweede kans gaf, kreeg ik het gevoel dat ik in een nieuw land aankwam. Ik had tijd nodig om de taal te leren, maar werd verliefd op het land en wilde er blijven. Een 'cinema van verlangen', dat is wat deze filmmakers bindt."

Jaloezie

Dat was een mooie tijd, zegt Stone. "Ik verlang er soms naar terug. Ik heb het nu te druk en zie nauwelijks nog artfilms. Weet je dat ik nog geen enkele film van Xavier Dolan heb gezien? Het komt door tijdgebrek, maar wat me misschien ook tegenhoudt is dat hij al vijf films heeft gemaakt terwijl hij jonger is dan ik."

Horen we jaloezie? "Natuurlijk, ik vraag me af hoe hij het

voor elkaar krijgt.” Gniffelend: “Hoewel ik natuurlijk veel toneel heb geregisseerd en hij niet. Hé Dolan, waar is jouw theaterproductie?!”

Stones uitdaging bij *The daughter* was om van zijn toneelbewerking een geslaagde film te maken. “Vaak voel je in filmbewerkingen de angst om het bronmateriaal los te laten. Toch moet dat, want anders krijg je verfilmd theater. De angst dat iemand dat over *The daughter* zou zeggen, was mijn grootste nachtmerrie.”

Dat zijn film geen origineel onderwerp heeft – alles draait om een familiegeheim – ziet Stone als een voordeel. “Hoe voorspelbaarder een scenario, des te vrijer de acteurs zijn, omdat ze zich dan geen zorgen hoeven te maken over of het publiek hun personage wel begrijpt.”

Brandend huis

Familie in crisis is Stones favoriete onderwerp. “Anders dan vrienden blijven familieleden meestal tot de laatste snik trouw aan elkaar. Dat maakt een crisis erger. Het is alsof niemand wegloopt uit een brandend huis”

Zijn bewerkingen van familiedrama's hebben Stone beroemd gemaakt, maar Ivo van Hove, de directeur van Toneelgroep Amsterdam, gaf hem wijze raad. “Hij vindt dat ik niet in familiedrama's moet blijven vastzitten, maar me moet verbreden. Hij heeft gelijk, want voorspelbaarheid ligt op de loer. Gelukkig zijn er meer zaken die mij interesseren.”

Zoals? “Amerikaanse producenten zijn geïnteresseerd in de verfilming van een opwindende roman van een Nobelprijswinnaar – nee, ik noem de naam niet – waarvan ik de rechten heb. Dat wordt waarschijnlijk mijn nieuwe film.” En zijn theaterwerk? “In de komende jaren wil ik mij verdiepen in wat ik wil vertellen en hoe ik dat het beste kan doen. Er komt zeker een moment dat ik een tijdje geen toneel zal maken, maar me helemaal op film zal focussen.”

‘Ivo van Hove vindt dat ik niet in familiedrama's moet blijven vastzitten. Hij heeft gelijk’

